

PYTANIA JAWNE
skrótowo
„DZIADY” cz. III
A. Mickiewicz

J. Malczewski „Zesłanie studentów” https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/Zes%C5%82anie_Student%C3%B3w_Malczewski.jpg, domena publiczna [dostęp 15.01.2024]

Losy młodzieży polskiej jako temat utworu literackiego.

Omów zagadnienie na podstawie „Dziadów” części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

INSPIRUJĄCY CYTAT

„Jam miłość, szczęście,
jam niebo za młodu
Umiał poświęcić dla
sprawy narodu”.

A. Mickiewicz
„Konrad Wallenrod”

KONTEKST KULTUROWY

obraz
Jacka Malczewskiego
„Zesłanie studentów na
Syberię”

Obraz przedstawia grupę chłopców zesłanych na Syberię tuż po zdekonspirowaniu członków Towarzystwa Filaretów. Widać, że wszyscy są zmęczeni - jedni leżą na podłodze, inni zasypiają siedząc, jeszcze inny zdjął buty. Strudzeni chcą odpocząć, nie mają gdzie uciec. Wymownym jest tło - mapa Imperium Rosyjskiego. Jeden chłopiec przygląda się jej, jakby szukał powrotu do domu lub patrzył ile jeszcze trudnej drogi przed nimi. Twarze chłopców są smutne, wręcz przerażone - tak bardzo młodzi, a już skazani na cierpienie z dala od rodzin i bliskich. Obraz budzi współczucie dla losu młodzieży i dzieci polskich, których jedyną winą było pochodzenie, nauka języka polskiego i wpajana im od najmłodszych lat miłość do ojczyzny. Jednocześnie ukazuje okrucieństwo Rosjan, którzy nie oszczędzali nawet najmłodszych.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Literatura wielokrotnie ukazywała młodych Polaków jako bohaterów, gotowych oddać życie za ojczyznę. Podkreślając ich tragizm, oddawała hołd młodym patriotom, nie tylko tym walczącym, ale również cierpiącym w więzieniach, bitym i katowanym.

2. „Dziady” cz. III, A. Mickiewicz

- analiza dedykacji do utworu
- obraz prześladowanej młodzieży polskiej (np. Rollison, Cichowski, opowieść Sobolewskiego)
- analiza i interpretacja Widzenia Księdza Piotra
- wyjaśnienie idei mesjanizmu w utworze

3. Kontekst:

- „Gloria victis”, E. Orzeszkowa - Maryś Tarłowski i Jagmin to młodzi ludzie walczący w powstaniu styczniowym.
- „Kamienie na szaniec”, A. Kamiński- tragiczne losy młodzieży w czasie II wojny światowej.
- „Pokolenie”, K.K. Baczyński - los pokolenia Kolumbów.

4. Kontekst kulturowy:

- obraz J. Malczewski, „Zesłanie studentów na Sybir” - strudzeni młodzi chłopcy w drodze na zesłanie.

5. Wnioski

Cierpienie, zwłaszcza młodych ludzi, zawsze budziło podziw i współczucie, dlatego autorzy idealizowali postawy heroizmu, poświęcenie dla ojczyzny wśród tych, przed którymi życie dopiero się zaczynało.